MAATALOUS

On väärin ajatella, että jos ei makseta korvauksia, niin ei tarvitse hävittää.

ERITYISASIANTUNTIJA TUULA MÄKI-VALKAMA, MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

Täydentäviin ehtoihin tehtiin pieniä muutoksia

Täydentäviin ehtoihin on tullut muutoksia, joita tukea saavien viljelijöiden on noudatettava jo tästä vuodesta lähtien.

Muutokset vaikuttavat myös valvonnoissa läpi käytäviin täydentävien ehtojen avainkohtiin eli indikaattoreihin.

Asetukseen on lisätty vaatimukseksi sikalan valaistuksen tarkastaminen. Sen puuttumisesta komissio on huomauttanut Suomea.

Myös maidon- ja munantuotantotilojen vaatimuksiin on tehty pieniä muutoksia alkutuotantoasetuksen muutosten vuoksi. Jatkossa täydentävien ehtojen valvonnoissa ei enää tarkasteta alkutuotannon toimijan omavalvonnan kuvausta.

Perinteisten, varustelemattomien munintahäkkien valvontaa ei tänä vuonna enää tehdä, koska kanojen pitäminen perinteisissä häkeissä kiellettiin vuoden alusta. Jatkossa täydentävien ehtojen valvonnoissa kohteena ovat varusteltuja häkkejä koskevat vaatimukset.

MT

FAKTAT

Täydentävät ehdot

Täydentävät ehdot ovat maatalouden ja ympäristön hoitovaatimuksia, joiden noudattamista edellytetään tiettyjä maataloustukia saavilta viljelijöiltä.
Niiden noudattamista edellytetään viljelijältä, joka hakee EU:n suoria tukia, luonnonhaittakorvausta, ympäristötukea, eläinten hyvinvointitukea sekä tiettyjä kansallisia tukia.
Ehtojen valvonnoissa käydään läpi vain tietyt indikaattorit eli avainkohdat. Siitä huolimatta tuottajan täytyy noudattaa kaikkia lainsäädännön vaatimuksia.

Itämaito kiittää hyvästä maidosta

Osuuskunta Itämaito järjestää myymälöissään perjantaina Kiitos hyvästä maidosta -kahvitarjoilun tuottajille.

Tilaisuus on osuuskunnan huomionosoitus tuottajille, joiden tuottamasta maidosta 93 prosenttia oli e-luokassa viime vuonna.

Osuuskunnan alueen maitomäärä aleni reilulla prosentilla, johon suurelta osalta oli syynä vuodelta 2011 periytyneet lehmien tiinehtymättömyydet ja sitä kautta poikimisten viivästyminen.

Myymälöissä on tavattavissa Itämaidon hallinto- tai toimihenkilöitä sekä maidon tuottamisessa mukana olevien yhteistyökumppaneidemme edustajia.

MT

MMM pohtii kasvintuhoojien korvausjärjestelmän muuttamista

Vaikka tuhoojien torjuminen olisi kustannustehokasta, nykyjärjestelmä ei sitä korvaa eikä siten kannusta ennakointiin.

Viiden vuoden aikana kasvinterveyskorvauksiin käytetty rahamäärä on kasvanut noin kolmanneksen. Samassa ajassa Suomesta on löydetty viisi uutta vaarallista kasvintuhoojaa, joiden hävittämisestä on maksettu korvauksia.

Korvauksiin on tälle vuodelle varattu rahaa 2 miljoonaa euroa. Ensi vuonna käytettävissä on ainoastaan 0,5 miljoonaa.

”Tästä syystä korvausten määräytymisperusteita on muutettava”, sanoo erityisasiantuntija **Tuula Mäki-Valkama** maa- ja metsätalousministeriöstä (MMM).

MMM:ssä on pohdittavana kolmea vaihtoehtoa. Joko järjestelmästä luovutaan, kustannuksia korvataan osittain tai korvataan vain tiettyjen kasvintuhoojien osalta. Tässä tapauksessa korvataan kasvintuhoojat, jotka voivat aiheuttaa suuria yhteiskunnallisia menetyksiä. Silloin korvauksia suunnataan ennaltaehkäisyyn ja riskinarviointia tukevaan toimintaan.

Mäki-Valkama muistuttaa, että korvausten vähentäminen tai muuttaminen ei muuta vaarallisten kasvintuhoojien hävittämiseksi tehtäviä toimenpiteitä. Niitä säätelee EU.

”On väärin ajatella, että jos ei makseta korvauksia, niin ei tarvitse hävittää.”

Mäki-Valkama kertoi valmisteilla olevasta korvausjärjestelmän muutoksesta viime torstaina perunatutkimuksen talvipäivillä Seinäjoella.

Kasvinterveyslain mukaan valtio korvaa kustannukset ja vahingot, joita viljelijälle aiheutuu Suomessa ennen esiintymättömän kasvintuhoojan hävittämisestä.

Kuluneiden kymmenen vuoden aikana valtio on maksanut kasvinterveyskorvauksia 1–2,5 miljoonaa euroa vuodessa. Korvauksia on maksettu 18 erilaisen vaarallisen kasvintuhoojan hävittämisestä.

Ennalta torjumisesta ei saa korvauksia

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen vanhemman tutkijan **Jaakko Heikkilän** selvityksen mukaan nykyisen järjestelmän hyvä puoli on, että se turvaa tuottajien omaisuutta vaarallisen kasvintuhoojan esiintyessä. Lisäksi järjestelmä on auttanut viranomaisia koordinoimaan kasvintuhoojariskien hallintaa.

Tästä huolimatta Heikkilä pitää nykyistä järjestelmää tehottomana.

Vaikka tuhoojien torjuminen ennalta on usein kustannustehokkain keino, nykyjärjestelmä ei tätä korvaa eikä näin ollen kannusta ennakoimiseen.

Korvauksissa ei myöskään oteta huomioon tilojen välisiä eroja kasvintuhoojariskissä.

Heikkilän mukaan nykyinen järjestelmä voi tukea suuren riskin alueiden tuotantoa pienen riskin alueiden kustannuksella ja voi siten keskittää tuotantoa suuren riskin alueille.

Yhteiskunnan maksuosuus perusteltu

Heikkilän mukaan on perusteltua, että yhteiskunta osallistuu jollain tavalla sellaisten kasvintuhoojien riskinhallintaan, joista voi aiheutua suuria yhteiskunnallisia menetyksiä.

Vähemmän haitallisten tuhoojien torjumisen kustannukset voisi jättää tuottajien maksettaviksi.

Osittain korvaaminen voisi käytännössä tarkoittaa sitä, että korvauksia maksettaisiin ainoastaan tietyille vaarallisille kasvintuhoojille.

Vaihtoehtona voisi olla korvausten puolittaminen, jolloin vastuu hävittämisestä jakautuisi valtion ja toiminnanharjoittajien välillä.

Jos korvaukset otettaisiin osaksi kansallista riskinarviotyötä, se auttaisi ehkäisemään kasvintuhoojien esiintymistä ja laajentumista Suomessa. Korvausten perusteena voisi olla tuotteiden laatujärjestelmä.

MAIJA ALA-SIURUA

Perunatutkimuksen talvipäivien esitykset verkossa www.petla.fi

FAKTAT

Perunan vaarallisia kasvintuhoojia

Vaaralliset kasvitaudit ja tuholaiset ovat laeissa määriteltyjä, vaikeasti torjuttavia tuhoojia, jotka aiheuttavat merkittävää vahinkoa maa- ja metsätaloudessa tai puutarhatuotannossa.
Suomessa perunan vaarallisia kasvintuhoojia ovat muun muassa koloradonkuoriainen, peruna-ankeroiset, perunasyöpä, tumma rengasmätä ja vaalea rengasmätä.
Vaarallisista kasvintuhoojista pitää ilmoittaa Eviran tai oman alueen elykeskuksen kasvintarkastajalle.
Kasvinterveysdirektiivissä on lueteltu 18 perunan vaarallista kasvintuhoojaa: 4 hyönteistä, 5 ankeroista, 4 sientä, 2 virusta tai virusryhmää, 2 bakteeria ja yksi fytoplasma.
Lisäksi on erilliset kontrolli-direktiivit perunasyövän, valko- ja keltaperuna-ankeroisten sekä perunan vaalean ja tumman rengasmädän torjumiseksi.
Euroopan ja Välimeren maiden kasvinsuojeluorganisaatio EPPO on listannut varhaisvaroituslistalleen kolme perunaa uhkaavaa uutta kasvintuhoojaa: Leucinodes orbonalis, Candidatus Liberibacter solanacearum ja Meloidogyne ethipica.

KARI SALONEN

Tomi Myyryläinen kaipaa tutkimustietoa erityisesti perunan laadusta ja eri lajikkeiden käyttäytymisesta jatkojalostuksessa.

Viljelijällä on tutkimukselle monia toiveita

Hämeenlinnan Lammilla ruokaperunaa tuottava ja jalostava **Tomi Myyryläinen** toivoo perunantutkimuksen keskittyvän entistä enemmän perunan käyttölaatuun ja siihen, miten kuluttajan jatkuvasti kiristyvät vaatimukset pystytään täyttämään.

Myyryläinen toimi ennen viljelijäksi siirtymistään viitisen vuotta tutkimusagrologina Perunantutkimuslaitos Petlassa, joten hän tuntee alan hyvin.

Petla muutti viime vuonna Lammilta Ylistaroon. Sinänsä Myyryläinen arvioi muuton sujuneen hyvin: tutkimukseen ei tullut katkosta, vaikka henkilökunta vaihtui ja väheni.

Hämeen kannalta laitoksen muutto oli kuitenkin iso menetys, hän sanoo.

Lammilla Petla teki esimerkiksi voimakasta lajiketutkimusta.

”Tulokset kuvasivat hyvin tämän alueen ilmasto-oloja ja viljelytapaa. Niistä oli paljon hyötyä viljelijöille.”

Hän arvostaa myös laitoksen työtä kasvinsuojelu- ja lannoitetutkimuksessa.

”Petlasta tulee edelleen arvokasta tietoa, mutta se ei enää ole suoraan sovellettavissa tälle alueelle.”

Kuluttajan vaatimukset kasvavat jatkuvasti

Perunan viljelijän ja jalostajan näkökulmasta tutkimusta pitäisi nyt suunnata entistä enemmän perunan laatuun, Myyryläinen sanoo.

”Kuluttajan vaatimukset niin kaupassa kuin suurkeittiöissäkin kasvavat jatkuvasti. Pitäisi pystyä tuottamaan tosi hyvälaatuista tavaraa ja suuria satoja, vaikka hinta ei ole kummoinen”, Myyryläinen toteaa.

Tietoa tarvitaan muun muassa siitä, miten eri lajikkeet käyttäytyvät kuorinnassa syksyllä tai keväällä.

Tällä hetkellä tällainen tieto hankitaan tuottajien ja jatkojalostajien kokeilujen ja tiedonvaihdon kautta. ”Tieteellistä tutkimusta ei paljon löydy.”

Toinen viljelijää askarruttava asia on kauppamiesten aktiivisuus tuontilannoitteiden, -kasvinsuojeluaineiden ja -siemenperunan tarjonnassa.

”Heiltä kun kysyy tutkimustuloksia, niitä ei yleensä ole.”

Kotimainen tutkimus voisi tuottaa tämän tiedon.

Myös ravitsemustutkimukselle olisi tilausta.

”Karppaus on vähentänyt perunan kulutusta. Tutkimus voisi löytää perunasta uusia, ajan hermoilla olevia mahdollisuuksia.”

Geenitekniikassa Myyryläinen arvioi olevan mahdollisuuksia. ”Sieltä voisi löytyä viljelyn taloutta parantavia ominaisuuksia, kuten rutonkestävyyttä ja sadonlisää. Mutta riskit on tiedostettava.”

SATU LEHTONEN

Hyvä viljelytapa paras keino ehkäistä kasvintuhoojia

Tärkeintä ei ole painettu teksti, vaan hyvän viljelytavan omaksuminen käytäntöön.

ATRO VIRTANEN

Monet tavanomaiset perunalla esiintyvät kasvintuhoojat aiheuttavat suurempia laadullisia ja taloudellisia tappioita kuin niin sanotut karanteenikasvintuhoojat, joiden leviämistä rajoitetaan viranomaisten asettamilla tuotanto- ja markkinointirajoituksilla.

Paras keino torjua ennakolta niin tavanomaisia kuin karanteenikasvintuhoojiakin on noudattaa kasvinterveydellistä hyvää viljelytapaa kaikissa tuotantoketjun vaiheissa, toteaa ylitarkastaja **Atro Virtanen** Elintarviketurvallisuusvirasto Evirasta.

”Kasvinterveydellisellä hyvällä viljelytavalla vältytään kohtuuttomilta kustannuksilta ja taloudellisilta menetyksiltä. Suunnitelmallinen tuotanto ja perunan kasvinterveydellinen hyvä viljelytapa on lisäksi ympäristöä säästävä toimenpide”, Virtanen sanoo.

Hän puhui perunan kasvinterveydellisestä hyvästä viljelytavasta perunatutkimuksen talvipäivien yhteydessä järjestetyssä Perunan kasvinterveysseminaarissa Seinäjoella viime torstaina.

Tehostuneessa tuotannossa on riskinsä

Virtasen mukaan monilla viimeaikaisilla maatalouspoliittisilla tukitoimilla on pyritty lisäämään viljelyn tehokkuutta. Sen seurauksena yhteiskoneet ja suuret käsittelykeskukset ovat yleistyneet.

Se voi osaltaan lisätä kasvintuhoojista aiheutuvia riskejä, ellei hyvää viljelytapaa oteta huomioon kaikissa tuotantoketjun osissa.

”Tuotantorenkaat ja yhteenliittymät voivat kuitenkin olla jopa mahdollisuus myös kasvinterveyden kannalta, jos koko tuotantorengas on sitoutunut noudattamaan hyvän viljelytavan käytäntöjä.”

Terve siemen kaiken perusta

Hyvän tuotantotavan vaatimukset on koottu viime syksynä valmistuneeseen, maa- ja metsätalousministeriön johdolla laadittuun ruoka- ja ruokateollisuusperunan strategiaan.

”Tärkeintä ei kuitenkaan ole painettu teksti, vaan hyvän viljelytavan omaksuminen käytäntöön”, Virtanen toteaa.

”Kasvinterveyttä edistävän viljelytavan perusta on terve siemenperuna ja tuotannon hygienia kaikissa vaiheissa, viljelyssä, varastossa ja pakkaamolla.”

Vaikka sertifioitu peruna on turvallisin vaihtoehto, myös tilan oma siemen on hyvä valinta, jos sen tuotantoon satsataan. Toisin sanoen siemeneksi käytettävä peruna on muuta kuin ylijäänyttä perunaa tai lajittelussa syntynyttä pikkuperunaa.

”Jos tilalla tuotetaan omaa siemenperunaa yhtä huolellisesti kuin sertifioitua siemenperunaa tuotetaan, lopputulos on kasvinterveyden kannalta turvallinen.”

JUHANI REKU

TERVETULOA UUDISTETUN TAMPEREEN AGRIMARKETIN AVAJAISIIN PE 10.2. KLO 9-17 JA LA 11.2. KLO 9-15!

ESITTELYSSÄ UUTUUDET!
JOHN DEERE 6R , 7R JA 8R -SARJAN TRAKTORIT

MYYMÄLÄSTÄ AVAJAISPÄIVINÄ KAIKKI LOIMET -25%

JOHN DEERE

Saman katon alla Agrimarket-myymälä, konekeskus, huoltokorjaamo ja Multasormi.

Työnäytös perjantaina
Palax 70 S -klapikone sisätiloissa, purunhallintajäjestelmällä.

HESE-125 MONITOIMILANA

TARJOUS 1 590,- alv 0%

LAUANTAINA 11.02. KLO 10-14 PAIKALLA LAULAVA HEVOSMIES KARI VEPSÄ

Agrimarket Tampere. Nuutisarankatu 35
Lisätietoja: www.agrimarket.fi

Tarjoilua Tervetuloa!

AGRI MARKET

Perunatutkimuksen syytä keskittyä vaarallisiin kasvintuhoojiin

Suomessa perunan tuholaisten ja tautien tutkimus on kymmenen vuoden aikana painottunut muihin kuin vaarallisiin kasvintuhoojiin, vaikka meiltä löytyy jatkuvasti vaaleaa rengasmätää, keltaperuna-ankeroista ja koloradonkuoriaisia.

Lisäksi perunalle vaarallista *Candidatus Liberibacter solanacearum* -bakteeria on löydetty Euroopasta ensimmäisenä Suomesta, tosin porkkanalla.

”Perunan kasvinterveydellinen tilanne ei muutu pelkän tutkimuksen avulla”, muistuttaa erityisasiantuntija **Tuula Mäki-Valkama** maa- ja metsätalousministeriöstä.

”Oleellista on, että uusi tieto muuttuu perunasektorin toimijoiden toimintatavoiksi”, sanoi perunatutkimuksen talvipäivillä viime torstaina puhunut Mäki-Valkama.

Vanhoja, hyväksi havaittuja keinoja kasvintuhoojien torjumiseksi ei pidä unohtaa.

Kasvinvuorotus ja terveen siemenperunan käyttö ovat edelleen käyttökelpoisia tapoja.

Mäki-Valkama painottaa perunan tuotannon toimijoiden olevan avainasemassa uusien kasvintuhoojien havaitsemisessa ja leviämisen torjunnassa.

”Kyse on vastuullisuudesta, johon perunasektori on sitoutunut siemenperuna- sekä ruoka- ja ruokateollisuusperunastrategiassa.”

Eurooppalainen yhteistyö kanavoi rahoja

Euroopassa vaarallisiin kasvintuhoojiin liittyvää tutkimusta koordinoidaan tutkimusrahoittajien yhteistyöverkosto Euphrescon (European Phytosanitary Research Coordination) kautta.

Verkosto muun muassa ehdottaa kasvinterveystutkimusaiheita EU:n puiteohjelmiin.

Yhteistyön tarkoituksena on käyttää tutkimusrahat aikaisempaa viisaammin, jotta EU-maat eivät käyttäisi vähäisiä rahojaan samojen asioiden tutkimiseen, Mäki-Valkama kertoo.

Koloradonkuoriainen kuuluu vaarallisiin kasvintuhoojiin.

Kansallisien kasvinterveystutkimuksien analyysi osoitti, että kasvinterveysdirektiivin 300 vaarallisesta kasvintuhoojasta tutkitaan aktiivisesti 50 kasvintuhoojaa.

Noin 90 prosenttia tutkimusrahoituksesta menee 10 kasvintuhoojan tutkimiseen.

Suurimmat puutteet näyttävät olevan vaarallisten hyönteis- ja viruskasvintuhoojien tutkimuksen alueella, Mäki-Valkama sanoo.

Kun projektien lukumäärä suhteutetaan kasvinterveysdirektiivissä tai Euroopan ja Välimeren maiden kasvinsuojeluorganisaation EPPO:n listalla oleviin perunan kasvintuhoojien lukumäärään, on Euphrescoverkosto rahoittanut selvästi enemmän perunoiden kuin muiden kasvien vaarallisten kasvintuhoojien tutkimusta.

MAIJA ALA-SIURUA